

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 706

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 29 iulie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 54 din 25 februarie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, în ansamblu, a dispozițiilor art. 28-30, ale art. 59 și 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, precum și ale art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021	2–6
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
392. — Decizie privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, de către Silviu-Ioan Popa a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției Naționale de Integritate	6
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 245 din 23 iunie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	7–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 54

din 25 februarie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, în ansamblu, a dispozițiilor art. 28-30, ale art. 59 și 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, precum și ale art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Raluca-Alexandra Buterez-Fășie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioana-Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, a art. 28-30, art. 59 și 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, în forma modificată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, prin raportare la dispozițiile art. 11 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, excepție ridicată de Dragoș Oncică în Dosarul nr. 5.285/3/2022 al Tribunalului București — Secția a VIII-a civilă, conflicte de muncă și asigurări sociale și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.856D/2022.

2. La apelul nominal se prezintă autorul excepției, domnul Dragoș Oncică. Lipsesc celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită. Autorul excepției a depus la dosarul cauzei concluzii scrise prin care solicită admiterea acesteia.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul autorului excepției, care arată, în esență, că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 nu a fost aprobată nici până în prezent de către Parlament, fiind astfel încălcate prevederile constituționale ale art. 61 alin. (1) și ale art. 1 alin. (3) și (5). Totodată, susține că nu a fost finalizată procedura prevăzută de dispozițiile art. 115 alin. (7) din Constituție pentru adoptarea ordonanțelor de urgență. În ceea ce privește beneficiul prevăzut de dispozițiile art. 11 din Legea nr. 80/1995, autorul excepției precizează că acesta se calculează în raport cu cuantumul net al pensiei, întrucât, la nivelul anului 1995, pensiile nu se impozitau. Apreciază că modul de calcul a rămas neschimbat până în prezent, având în vedere că dispozițiile art. 11 din Legea nr. 80/1995 nu au fost modificate de legiuitor. În continuare, consideră că, fără a avea un temei legal, prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a stabilit că beneficiul menționat anterior se raportează la cuantumul pensiei brute, atribuindu-și astfel competențe de legiferare, ceea ce încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) și ale art. 124. Mai arată că prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021, pronunțată de instanța supremă, se instituie un tratament discriminatoriu între persoanele care s-au pensionat înainte de adoptarea Ordonanței de urgență a

Guvernului nr. 59/2017 și cele care s-au pensionat ulterior acestui moment.

4. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției, precizând că aceleași critici au mai fost analizate de Curtea Constituțională, care a reținut că nu există încălcări ale dispozițiilor constituționale. În acest sens, amintește Decizia nr. 89 din 5 martie 2024.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 3 noiembrie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 5.285/3/2022, **Tribunalul București — Secția a VIII-a civilă, conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, a art. 28-30, art. 59 și 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, prin raportare la dispozițiile art. 11 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Dragoș Oncică într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații formulate împotriva deciziei de pensionare.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017, în ansamblul său, autorul excepției arată că, până la momentul formulării excepției, ordonanța de urgență criticată nu a fost aprobată sau modificată printr-o lege de către Parlament, deși au trecut mai mult de 5 ani de la adoptarea sa, fiind încălcate astfel prevederile art. 61 alin. (1) din Constituție.** Autorul excepției consideră că îi revine Curții Constituționale sarcina de a stabili care ar fi termenul rezonabil în care ordonanța de urgență criticată ar trebui să fie examinată de Parlament, având în vedere că Legea fundamentală nu prevede un astfel de termen. De asemenea, autorul excepției apreciază, în esență, că textul normativ a fost adoptat cu încălcarea art. 115 alin. (6) din Constituție, întrucât a fost afectat dreptul fundamental la pensie. Cu privire la acest aspect, autorul excepției reține că legiuitorul poate să stabilească în ce condiții și pe baza căror criterii se acordă pensia, însă o poate face doar prin lege, și nu printr-o ordonanță de urgență. Nu în ultimul rând, autorul excepției consideră că actul normativ criticat instituie un tratament discriminatoriu între cadrele militare care s-au pensionat anterior adoptării ordonanței de urgență atacate și au beneficiat de sporul prevăzut de art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 și cele care s-au pensionat ulterior adoptării acesteia și au fost private de acest spor, ca urmare a Deciziei nr. 16 din 13 septembrie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii.

7. În motivarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28-30 și ale art. 59 și 60 din Legea nr. 223/2015, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021, se arată că prin modificarea prevederilor criticate din Legea nr. 223/2015 este restrâns dreptul la pensie, iar prin interpretarea dată de instanța supremă prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021 s-a ajuns chiar la o suprimare a efectelor dispozițiilor art. 11 din Legea nr. 80/1995. În acest context, autorul reamintește că, potrivit art. 53 din Constituție, restrângerea dreptului trebuie să fie limitată în timp și să nu aducă atingere existenței dreptului sau libertății.

8. Se apreciază că prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, instanța supremă a înlăturat de la aplicare prevederile art. 11 din Legea nr. 80/1995 în ceea ce îl privește pe autorul excepției, acesta neputând beneficia de acest spor nici măcar într-un anumit plafonat. De asemenea, se arată că, la nivelul anului 1995, pensiile militare nu erau impozitate și, având în vedere acest aspect, autorul excepției apreciază că este clar că beneficiul semnelor onorifice ar trebui adăugat la valoarea pensiei nete.

9. În continuare, autorul excepției consideră că, prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a încălcat legea și a nesocotit voința legiuitorului, care a dorit să suplimenteze pensia pe care o încasează cadrul militar care a fost decorat cu însemnul militar specific, fiind astfel încălcate prevederile art. 124 alin. (1) și (3) din Constituție.

10. Nu în ultimul rând, autorul excepției invocă, în susținerea criticilor sale de neconstituționalitate, jurisprudența Curții Constituționale, respectiv deciziile nr. 358 din 26 mai 2022, nr. 308 din 28 martie 2012, nr. 841 din 10 decembrie 2015, precum și Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020.

11. **Tribunalul București — Secția a VIII-a civilă, conflicte de muncă și asigurări sociale**, contrar art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-a exprimat opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, concluziile scrise depuse la dosarul cauzei de autorul excepției, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. Potrivit încheierii de sesizare, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 648 din 7 august 2017, dispozițiile art. 28-30, ale art. 59 și 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 556 din 27 iulie 2015, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, prin raportare la dispozițiile art. 11 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 155 din 20 iulie 1995. Însă, din motivarea cererii de sesizare, Curtea observă că autorul excepției critică Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, în ansamblu, dispozițiile art. 28-30, ale art. 59 și 60 din Legea nr. 223/2015, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021, prin raportare la dispozițiile art. 11 din Legea nr. 80/1995.

16. Prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.325/1/2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel București și a stabilit că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, raportate la prevederile art. 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, pensionarii militari decorați cu ordinul „Meritul Militar” clasele a III-a, a II-a și I beneficiază de un spor de 10%, 15% și, respectiv, 20% al cuantumului pensiei, fără însă ca prin aplicarea acestui spor pensia netă să poată fi mai mare decât media soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei.

17. De asemenea, prin decizia amintită, instanța supremă a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Colegiul de conducere al Curții de Apel București cu privire la interpretarea dispozițiilor art. 108, coroborate cu cele ale art. 28 și ale art. 30 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la sporul pentru contribuția la Fondul de pensie suplimentară, în sensul că acesta intră în baza de calcul al pensiei, fiind, prin urmare, supus plafonării prevăzute de art. 30 din aceeași lege, sau este un drept care nu face parte din pensie, astfel că trebuie adăugat la cuantumul acesteia.

18. Având în vedere că, prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a respins ca inadmisibilă sesizarea privind interpretarea dispozițiilor art. 108, coroborate cu cele ale art. 28 și ale art. 30 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, Curtea va reține ca obiect al excepției Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, în ansamblu, dispozițiile art. 28-30, ale art. 59 și 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, precum și cele ale art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021. Dispozițiile criticate în mod punctual prevăd:

— Art. 28 din Legea nr. 223/2015: „(1) Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie, la alegerea persoanelor prevăzute la art. 3 lit. a)-c), în care nu se includ:

a) diurnele de deplasare și de delegare, indemnizațiile de delegare, detașare sau transfer;

b) compensațiile lunare pentru chirie;

c) valoarea financiară a normelor de hrană și alocațiile valorice de hrană;

d) contravaloarea echipamentelor tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi de protecție a muncii, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament;

e) primele și premiile, cu excepția primelor de clasificare, de specializare și de ambarcare pe timpul cât navele se află în baza permanentă;

f) indemnizațiile de instalare și de mutare, precum și sumele primite, potrivit legii, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului;

g) contravaloarea transportului ocazionat de efectuarea concediului de odihnă, precum și a transportului la și de la locul de muncă;

h) plățile compensatorii și ajutoarele la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu cu drept la pensie;

i) compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat;

j) restituiri și plăți de drepturi aferente altei perioade de activitate decât cea folosită la stabilirea bazei de calcul;

k) majorările/stimulările financiare acordate personalului pentru gestionarea fondurilor comunitare, precum și a împrumuturilor externe contractate sau garantate de stat;

l) drepturile salariale acordate personalului didactic salarizat prin plata cu ora și drepturile salariale acordate pentru efectuarea orelor de gardă de către personalul medico-sanitar;

m) sumele încasate în calitate de reprezentanți în adunările generale ale acționarilor, în consiliile de administrație, în comitetele de direcție, în comisiile de cenzori sau în orice alte comisii, comitete ori organisme, acordate potrivit legislației în vigoare la acea dată, indiferent de forma de organizare sau de denumirea angajatorului ori a entității asimilate acestuia;

n) drepturile specifice acordate personalului care a participat la misiuni și operații în afara teritoriului statului român;

o) sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale acordate și personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, prevăzute în anexa nr. II — Familia ocupațională de funcții bugetare «Învățămant» și în anexa nr. III — Familia ocupațională de funcții bugetare «Sănătate» la Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările și completările ulterioare;

p) alte venituri care, potrivit legislației în vigoare la data plății, nu reprezintă drepturi de natură salarială sau asimilate salariilor.

(2) Pentru militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special pensionați în condițiile art. 19, 26 și 38, baza de calcul utilizată pentru stabilirea pensiei militare de stat este cea prevăzută la alin. (1), actualizată la data deschiderii dreptului la pensie.

(3) Actualizarea prevăzută la alin. (2) se face la deschiderea drepturilor de pensii ca urmare a majorării soldei de funcție/salariului de funcție și soldei de grad/salariului gradului profesional, deținute la data trecerii în rezervă/încetării raporturilor de serviciu.

(4) Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat pentru perioadele în care personalul s-a aflat în misiune temporară sau permanentă în străinătate este cea prevăzută la alin. (1) sau (2) corespunzătoare funcției militare/de poliție/de penitenciare pe care este încadrat în țară sau, la alegere, media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate anteriori plecării în misiune, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie.

(5) Pentru personalul care a fost detașat în afara instituțiilor publice de apărare, ordine publică și securitate națională, la determinarea bazei de calcul folosite pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1), se utilizează salariile lunare corespunzătoare funcției exercitate, la care se adaugă drepturile de soldă/salariu plătite de instituțiile din care aceștia au fost detașați.

(6) La determinarea bazei de calcul folosite pentru stabilirea pensiei militare de stat conform alin. (1), pentru perioadele în care personalul a exercitat o funcție de demnitate publică se utilizează media drepturilor salariale lunare corespunzătoare funcției exercitate. În cazul personalului suspendat ca urmare a exercitării unei funcții de demnitate publică, se poate utiliza, la alegere, media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate anteriori datei suspendării.

(7) Pentru soțul/soția, militar, polițist sau funcționar public cu statut special, aflat/aflată în concediu fără plată pentru a-și urma soția/soțul trimisă/trimis în misiune permanentă în străinătate, în ultimii 5 ani anteriori îndeplinirii vârstei standard de pensionare, se utilizează ca bază de calcul media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, la alegere, din ultimii 5 ani de activitate anterior intrării în concediu fără plată, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie.

(8) Baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei de urmaș, în cazul în care decesul susținătorului a survenit înaintea îndeplinirii condițiilor pentru obținerea unei pensii, este media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază de către susținător în 6 luni consecutive din ultimii 5 ani de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie, la alegerea beneficiarilor pensiei de urmaș.

(9) În situația în care titularul/susținătorul nu a realizat venituri cel puțin 6 luni consecutive, baza de calcul folosită pentru stabilirea pensiei o reprezintă media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază de către titular/susținător în lunile de activitate în calitate de militar/polițist/funcționar public cu statut special, actualizată la data deschiderii drepturilor de pensie.

(10) Alegerea perioadei care se ia în considerare la stabilirea bazei de calcul al pensiei militare de stat se poate face o singură dată.

(11) La determinarea soldelor/salariilor lunare brute nu se au în vedere dispozițiile Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, cu modificările și completările ulterioare."

— Art. 29 din Legea nr. 223/2015: „(1) Cuantumul pensiei de serviciu se determină în procente din baza de calcul, astfel:

a) militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, cu vechime cumulată conform art. 3 lit. f) de cel puțin 25 de ani, beneficiază, la împlinirea vârstei prevăzute de lege, de pensie de serviciu, în cuantum de 65% din baza de calcul prevăzută la art. 28;

b) pentru fiecare an care depășește vechimea prevăzută la lit. a), la cuantumul pensiei se adaugă câte 1% din baza de calcul prevăzută la art. 28.

(2) De pensie de serviciu beneficiază și militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în condițiile legii, cu o vechime cumulată de până la 25 de ani, cuantumul pensiei fiind diminuat cu 1% din baza de calcul prevăzută la art. 28 pentru fiecare an care lipsește din această vechime.

(3) Cuantumul pensiilor militare de stat stabilite în baza prevederilor art. 19 și 26 se determină proporțional cu numărul anilor de vechime în serviciu, la care se adaugă sporurile prevăzute la art. 24, în raport cu vechimea prevăzută la alin. (2)."

— Art. 30 din Legea nr. 223/2015: „Pensia stabilită, recalculează și actualizată în condițiile prezentei legi nu poate fi mai mare decât 85% din baza de calcul prevăzută la art. 28."

— Art. 59 din Legea nr. 223/2015: „Cuantumul pensiilor militare de stat se actualizează, din oficiu, în fiecare an, cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică. Dacă în urma actualizării rezultă un cuantum al pensiei mai mic, se păstrează cuantumul pensiei aflat în plată."

— Art. 60 din Legea nr. 223/2015: „La stabilirea pensiei militare de stat, pensia netă nu poate fi mai mare decât media soldelor/salariilor lunare nete corespunzătoare soldelor/salariilor lunare brute cuprinse în baza de calcul al pensiei"

— Art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare: „Pensionarii militari decorați cu ordinul «Meritul Militar» clasele a III-a, a II-a și I beneficiază de un spor de 10%, 15% și, respectiv, 20% al cuantumului pensiei"

19. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017 contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2)

privind egalitatea în drepturi, ale art. 61 alin. (1) privind rolul Parlamentului, ale art. 73 alin. (3) referitor la reglementarea legilor organice, ale art. 115 alin. (6) privind delegarea legislativă și ale art. 118 privind forțele armate. În ceea ce privește prevederile art. 28-30 și ale art. 59 din Legea nr. 223/2015, precum și ale art. 60 din Legea nr. 223/2015, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, în opinia autorului excepției de neconstituționalitate acestea contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind statul român ca stat de drept, democratic și social, ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, ale art. 16 alin. (2) privind egalitatea în drepturi, ale art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, ale art. 73 alin. (3) referitor la reglementarea legilor organice, ale art. 118 privind forțele armate și ale art. 124 alin. (1) și (3).

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorul acesteia critică, pe de o parte, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017, în ansamblul său, iar, pe de altă parte, dispoziții din Legea nr. 223/2015, în interpretarea dată de instanța supremă, dispoziții care vizează plafonarea pensiilor militare și modalitatea de acordare a sporului prevăzut de art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 pensionarilor militari decorați cu ordinul „Meritul Militar”.

21. În ceea ce privește critica autorului excepției potrivit căreia Parlamentul nu a adoptat o lege de modificare sau de respingere a ordonanței de urgență criticate până la data sesizării Curții, critică raportată la dispozițiile art. 61 alin. (1) din Constituție, Curtea arată că, potrivit art. 115 alin. (5) din Constituție, pentru intrarea în vigoare a ordonanței de urgență, Guvernul României depune ordonanța adoptată spre dezbateră în procedură de urgență la Camera competentă sesizată și ia măsuri pentru publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I. Consultând fișa legislativă a Proiectului de lege nr. L209/2017 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 59/2017, instanța de contencios constituțional observă că acesta a fost aprobat de Senatul României la data de 25 septembrie 2017, iar ulterior a fost trimis către Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, fiind înregistrat cu numărul 310 din 3 octombrie 2017. În ceea ce privește termenul în care ar trebui să se pronunțe Camera Deputaților asupra proiectului de lege, Curtea reține că prin Decizia nr. 277 din 22 aprilie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1156 din 6 decembrie 2021, paragraful 12, a observat că, în ceea ce privește Camera decizională, Constituția nu prevede un termen imperativ concret în care aceasta să se pronunțe. Referitor la solicitarea autorului excepției de a se substitui legiuitorului și de a stabili ea însăși un termen rezonabil de aprobare sau modificare de către Camera decizională a ordonanței de urgență criticate, Curtea Constituțională constată că o astfel de solicitare este inadmisibilă, excedând competenței sale.

22. Privind pretinsa încălcare a art. 73 alin. (3) din Constituție din perspectiva faptului că ordonanța de urgență criticată a reglementat aspecte ce țin de dreptul fundamental la pensie al autorului excepției, Curtea arată că, pe de o parte, Legea nr. 223/2015 este o lege organică, iar, pe de altă parte, reține că prin Decizia nr. 844 din 14 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 259 din 16 martie 2022, a reținut că actul normativ criticat este o ordonanță de urgență adoptată de Guvern în temeiul art. 115 alin. (4)-(6) din Constituție, care, spre deosebire de ordonanța simplă, poate reglementa și în domenii care aparțin legii organice. Prin urmare, nici această critică de neconstituționalitate nu poate fi primită.

23. În ceea ce privește presupusa încălcare a dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2), respectiv pretinsa discriminare existentă între cadrele militare care s-au pensionat anterior adoptării ordonanței de urgență atacate și au beneficiat de sporul prevăzut de art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 și cele care s-au pensionat ulterior adoptării acesteia și au fost private de acest spor, sunt relevante cele reținute de Curte în Decizia nr. 844 din 14 decembrie 2021, precizată, potrivit căreia persoanele care se pensionează se supun dispozițiilor legale în

vigoare la data deschiderii dreptului la pensie, potrivit principiului *tempus regit actum*. Curtea a mai statuat, referitor la tratamentul juridic diferit căruia i se supun persoanele în funcție de data deschiderii dreptului la pensie, că situația diferită în care se află cetățenii în funcție de reglementarea aplicabilă potrivit principiului *tempus regit actum* nu poate fi privită ca o încălcare a dispozițiilor constituționale care consacră egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și discriminări. Așadar, Curtea reține că dispozițiile criticate nu încalcă prevederile constituționale ale art. 16 alin. (1) și (2).

24. Referindu-se la dreptul legiuitorului de a modifica legislația în ceea ce privește modul de actualizare a pensiilor militare de stat, Curtea a amintit prin Decizia nr. 844 din 14 decembrie 2021 că art. 47 alin. (2) din Constituție, deși consacră dreptul la pensie, nu oferă garanții și cu privire la algoritmul de creștere a cuantumului acesteia în viitor. Din contră, valoarea punctului de pensie, limita maximă a cuantumului pensiei, condițiile de recalculare și de recorelare a pensiilor anterior stabilite, ca și indexarea acestora nu se pot face decât în raport cu resursele fondurilor de asigurări sociale disponibile.

25. Referitor la criticile autorului excepției privind modalitatea de interpretare de către instanța supremă a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 prin raportare la dispozițiile art. 60 din Legea nr. 223/2015, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021, Curtea observă că interpretarea dată se încadrează în limitele art. 126 alin. (3) din Constituție, Înalta Curte de Casație și Justiție realizând o veritabilă interpretare și corelare a textelor supuse analizei. Contrar celor susținute de autorul excepției, instanța supremă nu a legiferat și nici nu a suprimat efectele dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995, ci a realizat o interpretare a textelor în sensul aplicării acestora, și nu în sensul neaplicării — *actus interpretandus est potius ut valeat, quam ut pereat*. Prin urmare, nici criticile raportate la dispozițiile constituționale ale art. 61 alin. (1) nu pot fi primite.

26. Cu referire la critica de neconstituționalitate formulată în raport cu art. 115 alin. (6) din Constituție, Curtea a statuat în jurisprudența sa (a se vedea, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 177 din 21 martie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 787 din 9 august 2024, paragraful 99), că, în evaluarea acestui text trebuie, în primul rând, să se stabilească dacă în discuție sunt drepturi și libertăți fundamentale și dacă a avut loc o afectare a acestora. Curtea a reținut că Guvernul are o competență de legiferare limitată în domeniile care vizează regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție și drepturile electorale („ordonanțele de urgență nu pot afecta”), cu privire la care aplicarea interdicției constituționale exprese este condiționată de adoptarea unor reglementări care suprimă, aduc atingere, prejudiciază, vatamă, lezează, în general, antrenează consecințe negative asupra drepturilor, libertăților și îndatoririlor constituționale. În această din urmă ipoteză, dacă reglementările nu produc consecințele juridice menționate, Guvernul partajează competența de legiferare cu Parlamentul, fiind ținut însă de obligația de a motiva în conținutul actului normativ existența unei situații extraordinare, a cărei reglementare nu poate fi amânată, precum și urgența reglementării. În urma analizei realizate mai sus, Curtea observă că dispozițiile criticate nu contravin drepturilor și libertăților fundamentale invocate de autorul excepției și, în consecință, prevederile art. 115 alin. (6) din Constituție nu au fost încălcate în speța de față.

27. Cu privire la presupusa încălcare a art. 53 din Constituție, Curtea reține că, având în vedere că nu s-a constatat restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale, invocarea dispozițiilor acestui articol nu are relevanță pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate.

28. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Dragoș Oncică în Dosarul nr. 5.285/3/2022 al Tribunalului București — Secția a VIII-a civilă, conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017 privind modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, în ansamblu, dispozițiile art. 28–30 și ale art. 59 și 60 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, astfel cum a fost modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2017, precum și ale art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, în interpretarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii prin Decizia nr. 16 din 13 septembrie 2021, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a VIII-a civilă, conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 25 februarie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,

Raluca-Alexandra Buterez-Fășie

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind încetarea exercitării, cu caracter temporar, de către
Silviu-Ioan Popa a funcției publice vacante din categoria
înalților funcționari publici de secretar general
al Agenției Naționale de Integritate**

Având în vedere Adresa Agenției Naționale de Integritate nr. 9.858 din data de 18 iunie 2025, înregistrată la Secretariatul General al Guvernului cu nr. 20/19.236/C.T. din data de 23 iunie 2025,

în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3), art. 524 alin. (1) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — (1) La data intrării în vigoare a prezentei decizii încetează exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Silviu-Ioan Popa a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Agenției Naționale de Integritate.

(2) Domnul Silviu-Ioan Popa predă lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în termen de 3 zile de la data prevăzută la alin. (1).

PRIM-MINISTRU

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Ștefan-Radu Oprea

București, 29 iulie 2025.

Nr. 392.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 245**din 23 iunie 2025**

Dosar nr. 3.004/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Adina Georgeta Nicolae	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Denisa Livia Băldean	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Simona Maria Zarafiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Mihaela Mîneran	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Adriana Florina Secrețeanu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Mihaela Voinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina Elena Vladu-Crevon	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ramona Maria Gliga	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mihnea Adrian Tănase	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 3.004/1/2024, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena Adriana Stamatescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea

formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 17.260/3/2021*.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

6. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale opinii teoretice exprimate de judecători în materia ce face obiectul sesizării, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la această problemă de drept.

7. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

8. Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 29 noiembrie 2024, în Dosarul nr. 17.260/3/2021*, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă dispozițiile art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018), se aplică și în situația majorării gradației de vechime, respectiv a promovării în grad a personalului salarizat potrivit anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 153/2017).

9. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 18 decembrie 2024, cu nr. 3.004/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la data de 23 iunie 2025.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

10. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018*

Art. 34 (forma inițială) — „(...) (2) Începând cu 1 ianuarie 2019, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice

se menține cel mult la nivelul cuantumului acordat pentru luna decembrie 2018, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții. (...)”

Art. 34 (forma modificată prin art. I pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare — *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020*) — „(...) **(2)** Începând cu luna ianuarie 2020, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține cel mult la nivelul cuantumului acordat pentru luna decembrie 2019, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții. (...)”

III. Expunerea succintă a procesului

11. Prin *Contestația înregistrată pe rolul Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale* la data de 8 februarie 2022, reclamanta X, în contradictoriu cu pârâta Administrația Fondului pentru Mediu, a solicitat anularea actelor administrative individuale, respectiv dispozițiile președintelui Administrației Fondului pentru Mediu din 13 mai 2021 și din 25 martie 2021, și, pe cale de consecință, menținerea drepturilor salariale dobândite prin Dispoziția președintelui Administrației Fondului pentru Mediu din 26 august 2020; acordarea diferențelor salariale dintre sumele efectiv încasate începând cu luna martie 2021 și drepturile salariale dobândite prin această din urmă dispoziție, cu acordarea dobânzii legale aferente până la data efectivă a plății.

12. Prin *Sentința civilă nr. 3.978 din 22 iunie 2023* a fost respinsă, ca neîntemeiată, contestația formulată de reclamantă.

13. Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut că reclamanta este angajată pârâtei în funcția de consilier juridic. Prin Dispoziția președintelui Administrației Fondului pentru Mediu din 25 martie 2021 s-a stabilit, pentru viitor, începând cu data emiterii acestei dispoziții, cuantumul sporului pentru condiții periculoase de muncă de care beneficiază reclamanta ca fiind în sumă de 778 lei/lună și s-a constatat că, în perioada 1 octombrie 2019-31 martie 2020 reclamanta a încasat în mod necuvenit acest spor, stabilit în cuantum greșit la 792 lei/lună, iar în perioada 1 aprilie 2020-28 februarie 2021 a încasat în mod necuvenit sporul de 1.082 lei/lună.

14. Redând evoluția legislativă în materia salarizării categoriei de personal bugetar din care face parte reclamanta, tribunalul a reținut că legea de salarizare aplicabilă perioadei deduse judecării este Legea-cadru nr. 153/2017, al cărei scop a fost atingerea treptată a salariilor de bază prevăzute pentru anul 2022 în anexele legii-cadru.

15. În urma analizării evoluției salariului reclamantei, explicată în întâmpinare și necontestată, instanța de fond a constatat că salarizarea acesteia nu a fost stabilită în defavoarea sa, ci, din contră, pârâta a făcut tot posibilul, chiar și printr-o interpretare nepermis de largă a dispozițiilor privind salarizarea bugetarilor, să stabilească la maximum atât salariul de bază, cât și sporurile de care a beneficiat reclamanta — spor de complexitate și spor de condiții deosebite de muncă, chiar peste limita prevăzută de lege.

16. Astfel, încă de la data de 1 ianuarie 2018, reclamanta, consilier juridic gradul II gradația 0 (cu vechime până în 3 ani), atinsese salariul de bază din grila de salarizare pentru anul 2022. Așadar, începând cu această dată, salariul de bază al reclamantei trebuia plafonat la salariul de bază din grila de salarizare prevăzută de anexa nr. VIII la Legea-cadru

nr. 153/2017, iar din acest moment, la acest salariu plafonat din grila de salarizare trebuiau adăugate sporurile de 15% complexitate și spor de condiții deosebite.

17. Prima instanță a reținut că reclamantei i s-a stabilit un salariu de bază superior celui din grila de salarizare, motiv pentru care nu i se mai puteau aplica prevederile art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017.

18. Respectarea principiilor egalității și nediscriminării invocate de reclamantă nu poate să conducă la încălcarea unui alt principiu, cel al respectării literei și spiritului legii, motiv pentru care instanța de fond a reținut că reclamanta nu este îndreptățită la acordarea unor diferențe salariale în forma solicitată, acțiunea formulată de aceasta fiind respinsă.

19. *Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamanta*, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

20. În ceea ce interesează chestiunea de drept pendinte a susținut că în mod greșit au fost aplicate dispozițiile legale din grila de salarizare prevăzută în anexa nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, câtă vreme prevederile art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005*), stabilesc că Administrația Fondului pentru Mediu este o instituție publică cu personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii, aflată în coordonarea autorității publice centrale pentru protecția mediului.

21. Prin urmare, legislația aplicabilă stabilirii drepturilor salariale o reprezintă anexa nr. VII la Legea-cadru nr. 153/2017, și nu anexa nr. VIII, cum în mod eronat a reținut instanța de fond.

22. Față de obiectul cererii de chemare în judecată a reiterat susținerile referitoare la emiterea Dispoziției președintelui Administrației Fondului pentru Mediu din 13 mai 2021 cu greșita interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020.

23. Prin *întâmpinarea formulată*, intimata-pârâta Administrația Fondului pentru Mediu a solicitat respingerea apelului ca neîntemeiat și a reluat argumentele prezentate în fața instanței de fond.

24. În ședința publică din 29 noiembrie 2024, curtea de apel, din oficiu, a pus în discuția părților necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, pentru pronunțarea unei hotărâri de principiu prin care să dea dezlegare chestiunii de drept menționate.

25. Prin încheierea pronunțată la aceeași dată a dispus sesizarea instanței supreme, precum și suspendarea cauzei.

IV. Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării

26. Instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

27. Astfel, obiectul învestirii instanței vizează, în principal, cererea privind anularea dispozițiilor prin care s-a stabilit, în esență, că sporul de condiții periculoase de care beneficia aceasta trebuia să fie menținut la cuantumul de 778 lei acordat anterior datei de 1 octombrie 2019, neputând face obiectul majorării, ca urmare a acordării gradației de vechime, respectiv a promovării în grad.

28. Reclamanta este angajată cu contract individual de muncă în cadrul instituției pârâte — Administrația Fondului pentru Mediu, care, potrivit art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005, este instituție publică cu personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii, în coordonarea autorității publice centrale pentru protecția mediului.

29. Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, actul normativ are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului, iar, potrivit dispozițiilor art. 2 alin. (1) lit. c), dispozițiile legii se aplică și personalului din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii.

30. Prin urmare, litigiul face parte din categoria proceselor la care fac referire dispozițiile art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 — stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice.

31. Cauza este în curs de judecată în calea de atac a apelului, în conformitate cu prevederile art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă, la Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, ce judecă în ultimă instanță, potrivit dispozițiilor art. 271 alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul muncii*).

32. Soluționarea apelului depinde de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, aspecte referitoare la interpretarea acestor dispoziții fiind invocate prin motivele de apel, și, totodată, modalitatea de interpretare a normelor în discuție este strâns legată de legalitatea actelor contestate în cauză, prin care a fost modificat quantumul sporului de condiții vătămătoare acordat reclamantei, tocmai în considerarea incidenței acestor dispoziții legale.

33. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar asupra aspectelor ce fac obiectul sesizării instanța supremă nu a statuat, astfel cum rezultă din jurisprudența sa.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

34. *Apelanta-reclamantă* a arătat că, întrucât acțiunea vizează desființarea unor acte administrative individuale, prin care s-a dispus modificarea sporului pentru condiții vătămătoare de muncă sub aspectul incidenței dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 în situația modificării funcției prin promovare în grad superior, se impune tranșarea separată a chestiunii de drept după cum urmează: dacă dispozițiile art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 se aplică în situația majorării gradației de vechime, respectiv dacă se aplică și în situația promovării în grad a personalului salariat potrivit anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 153/2017.

35. Pe de altă parte, consideră că nu pot fi ignorate dispozițiile art. 39 din Legea-cadru nr. 153/2017, care prevăd modul de aplicare a legii și principiul unitar al salarizării pentru funcții similare.

36. În acord cu legislația în vigoare, acordarea salariului de bază și a sporurilor aferente în cazul modificării funcției, gradului, treptei de salarizare, prin promovare, se realizează la nivelul funcțiilor similare în plată din cadrul instituției.

37. *Intimata-pârâtă Administrația Fondului pentru Mediu* nu a depus un punct de vedere.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea unor chestiuni de drept

38. Instanța de trimitere a reținut că prin dispozițiile contestate în cauză s-a stabilit, în esență, quantumul sporului pentru condiții periculoase de muncă la care era îndreptățită apelanta-reclamantă începând cu data de 1 octombrie 2019, ca fiind de 778 lei/lună, precum și caracterul necuvenit al sporului în quantum de 792 lei de care a beneficiat aceasta în perioada

1 octombrie 2019 (data majorării tranșei de vechime)-31 martie 2020, respectiv de 1.082 lei în perioada 1 aprilie 2020 (data promovării în grad)-28 februarie 2021.

39. Argumentele avute în vedere în acest sens au vizat, în esență, aplicarea dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, prin care quantumul sporurilor a fost menținut la nivelul quantumului acordat pentru luna decembrie 2018 și care, în cazul apelantei-reclamante, s-a apreciat a fi cel avut anterior acordării atât a gradației pentru vechimea în muncă, cât și a promovării în grad, în quantum de 778 lei.

40. Într-adevăr, distinct de dispozițiile tranzitorii din art. 38 și 39 din Legea-cadru nr. 153/2017, în ceea ce privește salarizarea pe anul 2019, prin dispozițiile art. 34 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 s-a stabilit că, prin derogare de la prevederile art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, începând cu 1 ianuarie 2019, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare se majorează cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018.

41. Potrivit alineatului (2) din același articol (anterior modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020), începând cu 1 ianuarie 2019, quantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține cel mult la nivelul quantumului acordat pentru luna decembrie 2018, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții.

42. Ulterior, ca urmare a modificărilor aduse art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020, a fost prelungită și pentru anul 2020 măsura menținerii quantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, la nivelul din luna decembrie a anului anterior, respectiv 2019.

43. Intenția legiuitorului a fost așadar ca, începând cu ianuarie 2019, să se majoreze doar quantumul salariilor de bază cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018, sporurile, indemnizațiile, compensațiile, primele și celelalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte din salariul brut fiind menținute la nivelul din luna decembrie a anului anterior, cu excepția situațiilor în care au intervenit modificări fie în ceea ce privește funcția, fie în ceea ce privește condițiile de muncă ale salariatului.

44. Prin urmare, se pune problema în ce măsură modificarea gradației pentru vechimea în muncă, respectiv a gradului profesional reprezintă o modificare a funcției, respectiv a condițiilor de muncă, pentru a se aprecia că nu operează interdicția instituită de dispozițiile art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.

45. Cu alte cuvinte, chestiunea vizează, în esență, a se stabili dacă a intervenit o schimbare a funcției, respectiv a condițiilor în care își desfășoară activitatea salariatul, în sensul dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, în situația în care în cursul intervalului de referință (anul 2019, respectiv anul 2020) salariul de bază a suferit modificări, ca urmare a majorării tranșei de vechime, respectiv a promovării în grad a salariatului.

46. Funcția reprezintă unul din elementele contractului individual de muncă, astfel cum rezultă din dispozițiile art. 17 alin. (3) lit. d) și alin. (4) din Codul muncii, care fac referire

la „funcția/ocupația, conform specificației Clasificării ocupațiilor din România sau altor acte normative, precum și fișa postului, cu specificarea atribuțiilor postului”.

47. Potrivit art. 9 din Legea-cadru nr. 153/2017, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare și indemnizațiile lunare, sporurile și alte drepturi salariale specifice fiecărui domeniu de activitate corespunzător celor 7 familii ocupaționale de funcții bugetare, pentru personalul din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii, precum și pentru funcțiile de demnitate publică, sunt prevăzute în anexele nr. I-IX, iar, potrivit art. 10 alin. (1), salariile de bază sunt diferențiate pe funcții, grade/trepte și gradații.

48. De asemenea, potrivit art. 7 lit. j) din Legea-cadru nr. 153/2017, gradația reprezintă salariul de bază corespunzător funcției, acordat în raport cu vechimea în muncă, în condițiile legii-cadru, dispozițiile art. 10 alin. (4) din același act normativ stabilind tranșele de vechime în muncă în funcție de care se acordă cele 5 gradații, precum și cotele procentuale corespunzătoare acestora, calculate la salariul de bază avut la data îndeplinirii condițiilor de trecere în gradație și incluse în acesta.

49. Pe de altă parte, conform art. 7 lit. l) din Legea-cadru nr. 153/2017, gradul profesional reprezintă nivelul de ierarhizare în cadrul funcțiilor cu studii superioare, studii superioare de scurtă durată și studii medii, după caz, în condițiile legii, în timp ce treapta profesională reprezintă nivelul de ierarhizare în cadrul funcțiilor cu studii medii, potrivit art. 7 lit. k) din aceeași lege-cadru.

50. În ceea ce privește promovarea, prevederile art. 31 alin. (2) din legea-cadru fac referire în mod distinct la promovarea pe funcții, respectiv promovarea pe grade sau trepte profesionale.

51. În același sens, potrivit art. 41 alin. (1) din Regulamentul-cadru privind stabilirea principiilor generale de ocupare a unui post vacant sau temporar vacant corespunzător funcțiilor contractuale și a criteriilor de promovare în grade sau trepte profesionale imediat superioare a personalului contractual din sectorul bugetar plătit din fonduri publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 286/2011, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 286/2011*), prin promovare se asigură evoluția în carieră a personalului contractual, prin trecerea într-un grad superior sau într-o treaptă profesională superioară, într-o funcție de conducere sau într-o funcție pentru care este prevăzut un nivel de studii superior, în continuare fiind prevăzute reguli distincte în ceea ce privește condițiile în care se dispune promovarea în fiecare din cele trei cazuri, dintre care rezultă următoarele distincții relevante: promovarea într-o funcție de conducere se face pe un post vacant cu respectarea prevederilor art. 1-40 referitoare la ocuparea unui post vacant prin concurs sau examen [alin. (3)]; promovarea într-o funcție pentru care este prevăzut un nivel de studii superior se face numai în măsura în care conducătorul autorității sau instituției publice decide ca atribuțiile din fișa postului să fie modificate în mod corespunzător [alin. (6)]; promovarea personalului contractual din sectorul bugetar în grade sau trepte profesionale se face prin examen, în baza unui referat de evaluare întocmit de șeful ierarhic și aprobat de conducătorul autorității sau instituției publice [alin. (7)].

52. Într-o primă opinie, susținută de apelanta-reclamantă prin motivele de apel, funcția ar viza atât denumirea postului, în speță consilier juridic, cât și gradul profesional, în speță gradul I, care se dobândește prin promovarea unui concurs, în același sens fiind și dispozițiile art. 41 alin. (1) din Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 286/2011, din care ar

rezulta că promovarea vizează atât trecerea într-un grad superior sau într-o treaptă profesională superioară, cât și trecerea într-o funcție de conducere sau într-o funcție pentru care este prevăzut un nivel de studii superioare.

53. Ca urmare a promovării se modifică elemente esențiale ale contractului de muncă, dar și responsabilitățile aferente acestei funcții și care se regăsesc în fișa postului, indiferent de codul aferent funcției, astfel că nu s-ar putea reține că ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, în sensul dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018.

54. În susținerea acestei opinii se invocă și incidența dispozițiilor art. 39 din Legea-cadru nr. 153/2017 care, în interpretarea propusă prin motivele de apel, ar impune, în cazul modificării funcției, gradului sau treptei de salarizare prin promovare, acordarea atât a salariului de bază, cât și a sporurilor aferente, la nivelul funcțiilor similare în plată în cazul instituției.

55. În argumentarea acestui punct de vedere, dar exclusiv în ceea ce privește gradul profesional, curtea de apel a reținut că pot fi avute în vedere și mențiunile din anexele la Legea-cadru nr. 153/2017 în care legiuitorul, atunci când stabilește salariile de bază, operează cu diferențieri în raport nu numai cu denumirea propriu-zisă a funcției, dar și în raport cu gradul sau treapta, în cadrul aceluiași criteriu referitor la „funcție”.

56. Într-o altă opinie, care rezultă din apărările formulate de intimata-pârâtă în cauză, sporurile se mențin la nivelul cuantumului din luna decembrie 2018 în situația promovării în grad profesional, majorându-se corespunzător noului salariu de bază doar în situația promovării într-o funcție de conducere sau pentru un nivel superior de studii.

57. Se propune astfel o interpretare restrictivă a dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, în care noțiunea de funcție vizează strict denumirea ca atare a acesteia, astfel cum se regăsește în nomenclatorul Clasificării ocupațiilor din România.

58. Opinia completului de judecată este în același sens, cu precizările redată în continuare.

59. Astfel, în ceea ce privește gradația pentru vechimea în muncă, rezultă din conținutul dispozițiilor anterior menționate că aceasta este un element al salariului de bază, astfel că prin acordarea sa nu s-ar putea reține că intervin modificări ale funcțiilor ori ale condițiilor de muncă.

60. În ceea ce privește promovarea în grad profesional prezintă relevanță nu numai distincțiile anterior menționate între promovarea în funcție și promovarea în grad sau treaptă profesională, dar și categoriile de funcții distincte avute în vedere de legiuitor la stabilirea nivelului de salarizare, din care rezultă clasificarea acestora în funcții de conducere și funcții de execuție, respectiv funcții cu studii superioare, funcții cu studii superioare de scurtă durată și funcții cu studii medii.

61. Desfășurarea activității în aceleași condiții, la care face referire art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, ar viza exclusiv condițiile efective de muncă, acest aspect prezentând relevanță la determinarea sferei de aplicare a textului în discuție, în condițiile în care acesta reglementează modalitatea de acordare a sporurilor.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

62. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat opinii teoretice, din care a rezultat existența unei abordări cvasiunanime, în sensul că modificarea gradației ori promovarea în grad profesional nu are semnificația unei schimbări a funcției sau a condițiilor în care își desfășoară activitatea personalul, în înțelesul art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, care să excludă plafonarea sporului în discuție.

63. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a practicii

64. În procedurile de unificare a practicii judiciare au fost pronunțate următoarele decizii care prezintă relevanță în dezlegarea prezentei sesizări, în ordine cronologică:

— *Decizia nr. 7 din 8 februarie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 239 din 9 martie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care s-a statuat că:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 38 alin. (41) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, drepturile salariale reglementate de art. 5, respectiv de art. 8 din anexa nr. I — Familia ocupațională de funcții bugetare «Învățământ» capitolul I lit. B din Legea-cadru nr. 153/2017, intră sub incidența prevederilor art. 38 alin. (41) din această lege.”;

— *Decizia nr. 52 din 21 octombrie 2024*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1316 din 24 decembrie 2024, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care s-a statuat că:

„Pentru personalul care a ajuns la nivelul grilei de salarizare din anul 2022, sporul pentru condiții de muncă vătămătoare prevăzut de articolul unic lit. a) din anexa nr. 1 la Regulamentul-cadru privind stabilirea locurilor de muncă, a categoriilor de personal, a mărimii concrete a sporului pentru condiții de muncă, precum și a condițiilor de acordare a acestuia pentru familia ocupațională de funcții bugetare «Administrație» din administrația publică centrală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 917/2017, este supus plafonării reglementate de art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”;

— *Decizia nr. 75 din 18 noiembrie 2024*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1218 din 4 decembrie 2024, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care s-a statuat că:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 15 alin. (1) din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, art. I alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările ulterioare, art. I alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările

ulterioare, art. I alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că:

Majorarea de până la 50%, calculată la solda de funcție/salariul de funcție/salariul de bază al personalului militar, polițiștilor de penitenciare și personalului civil care execută lucrări de excepție sau misiuni speciale, prevăzută de art. 15 alin. (1) din anexa nr. VI la Legea-cadru nr. 153/2017, nu este inclusă în categoria elementelor sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din solda lunară/salariul brut lunar, astfel încât cuantumul acesteia nu este supus plafonării la nivelul acordat pentru luna decembrie 2018, începând cu 1 ianuarie 2019, în temeiul art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, art. I alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020, art. I alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, art. I alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022.”;

— *Decizia nr. 104 din 9 decembrie 2024*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 6 februarie 2025, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin care s-a statuat că:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 23 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că:

La acordarea sporului pentru condiții de muncă periculoase sau vătămătoare trebuie să se țină seama de plafonul prevăzut de art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020, art. I alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020, art. I alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, art. I alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții.(...)”

IX. Jurisprudența Curții Constituționale

65. Prin *Decizia nr. 809 din 7 decembrie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 22 februarie 2022, respingând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, instanța de contencios constituțional a reținut următoarele:

„28. (...) în jurisprudența sa, Curtea a statuat că legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales a celor sociale și economice, de o marjă de apreciere, pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public, care necesită un act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia (a se vedea *Decizia nr. 536 din 15 iulie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 976 din 13 octombrie 2021, și *Decizia nr. 472 din 8 iulie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1091 din 16 noiembrie 2021).

29. În consecință, Curtea constată că nu poate fi reținută încălcarea dispozițiilor art. 115 alin. (4) din Constituție.

30. (...) examinând criticile de neconstituționalitate intrinsecă formulate în raport cu art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, Curtea reține că analizate în cadrul ansamblului normativ privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prevederile de lege criticate dispun o măsură fiscal-bugetară, aplicabilă începând cu anul 2019, fără a cuprinde vicii care să afecteze claritatea, precizia sau predictibilitatea normei juridice. Susținerile referitoare la imprecizia dispozițiilor legale implică înțelegerea conținutului normelor juridice criticate, prin corelare

cu alte dispoziții legale în materia salarizării personalului plătit din fonduri publice, vizând, în realitate, aspecte referitoare la interpretarea și aplicarea legilor.

31. De asemenea, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, sporurile, premiile și alte stimulente reprezintă drepturi salariale suplimentare, nu drepturi fundamentale, consacrate și garantate de Constituție. Legiuitorul este în drept să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 329 din 25 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 14 august 2013). De asemenea, legiuitorul are competența exclusivă de a stabili conținutul, condițiile și limitele acordării sporurilor, precum și de a decide cu privire la acordarea acestora (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 108 din 14 februarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 212 din 8 martie 2006, sau Decizia nr. 552 din 24 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 499 din 20 iulie 2012).

32. În același sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia statele se bucură de o largă marjă de apreciere pentru a determina oportunitatea și intensitatea politicilor lor în domeniul sumelor care urmează a fi plătite angajaților lor din bugetul de stat, și anume Hotărârea din 8 noiembrie 2005, pronunțată în Cauza Kechko împotriva Ucrainei, paragraful 23, Hotărârea din 8 decembrie 2009, pronunțată în Cauza Wieczorek împotriva Poloniei, paragraful 59, și Hotărârea din 2 februarie 2010, pronunțată în Cauza Aizpurua Ortiz împotriva Spaniei, paragraful 57. În consecință, Curtea constată că regula menținerii la un anumit nivel a cuantumului sporurilor pentru personalul plătit din fonduri publice reprezintă opțiunea legiuitorului, exprimată în limitele prevăzute de Constituție. (...)

35. Referitor la invocarea încălcării dreptului de proprietate privată, prevăzut de art. 44 din Constituție, și a dreptului la respectarea unui «bun», prevăzut de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Curtea reține că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în Convenție nu se conferă dreptul de a primi în continuare un salariu într-un anumit cuantum (a se vedea, în acest sens, Hotărârea din 19 aprilie 2007, pronunțată în Cauza Vilho Eskelinen și alții împotriva Finlandei, paragraful 94). Prin urmare, stabilirea prin lege a unei reguli în privința menținerii cuantumului sporurilor la un anumit nivel nu are semnificația încălcării regulilor constituționale și convenționale invocate.

36. De asemenea, în raport cu cele enunțate, Curtea constată că prevederile legale criticate, prin conținutul lor normativ, nu pun în discuție o restrângere a exercițiului unor drepturi fundamentale și nici nu afectează astfel de drepturi. În consecință, dispozițiile art. 53 și ale art. 115 alin. (6) din Constituție nu sunt sub niciun aspect încălcate.

66. Aceste considerente au fost reluate în deciziile nr. 573 din 22 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 495 din 7 iunie 2023; nr. 359 din 27 iunie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.040 din 16 noiembrie 2023, etc.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

67. Prin raportul întocmit, judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea vizând pronunțarea unei hotărâri prealabile nu îndeplinește condiția de admisibilitate referitoare la existența unei chestiuni de drept pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu, în înțelesul dat acesteia conform jurisprudenței consolidate a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul

pentru dezlegarea unor chestiuni de drept; problema de drept supusă interpretării nu ridică o veritabilă dificultate, dispozițiile legale neavând caracter neclar, incomplet sau echivoc.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, precum și raportul întocmit de judecătorii-raportori, constată următoarele:

68. Întrebarea prealabilă este adresată în cadrul mecanismului de unificare jurisprudențială reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, al cărei domeniu specific de reglementare, conturat prin dispozițiile art. 1, este reprezentat de procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, precum și de procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze.

69. Instanța de trimitere solicită răspuns la întrebarea dacă, în privința cuantumului sporului pentru condiții periculoase sau vătămătoare de muncă, dispozițiile art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 se aplică și în situația majorării gradației pentru vechime în muncă, respectiv a promovării în grad profesional a personalului salarizat potrivit anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 153/2017 (salariat angajat în baza unui contract individual de muncă, în funcția de consilier juridic, în cadrul Administrației Fondului pentru Mediu).

70. Potrivit art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „Dacă în cursul judecății proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

71. Astfel, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;
- c) existența unei chestiuni de drept, pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu;
- d) soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;
- e) chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

72. Înțelegerea corectă a relației, de tipul lege specială — lege generală, dintre cele două mecanisme *a priori* de unificare a practicii judiciare, reglementate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 și de art. 519 din Codul de procedură civilă, trebuie să țină seama de regulile de interpretare a normelor juridice care impun ca normele speciale să se completeze cu normele generale, în măsura în care nu reglementează în mod derogatoriu.

73. Astfel fiind, procedura hotărârii prealabile din reglementarea normei speciale — cu referire la condițiile de admisibilitate și la regulile de judecată a sesizării —, *pe de o parte, derogă* sub unele aspecte de la dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă care constituie dreptul comun în materie, iar, *pe de altă parte, se completează* cu acesta, potrivit normei de trimitere din art. 4 al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

74. Apartenente primei categorii sunt acele dispoziții derogatorii de la configurația-cadru în materia mecanismului hotărârii prealabile, prin care s-a statuat în sensul extinderii sferei titularului sesizării, al suprimării condiției noutății chestiunii de drept, al instituirii obligativității sesizării (condiționat însă de prealabila verificare și constatare a îndeplinirii condițiilor de admisibilitate), al introducerii obligativității suspendării cauzelor similare, precum și al scurtării termenelor procedurale.

75. Din cea de-a doua categorie de aspecte sunt de evidențiat, *inter alia*, cerințele de ordin procedural referitoare la cuprinsul încheierii de sesizare, statuate în reglementarea generală, și anume expunerea motivelor care susțin admisibilitatea sesizării instanței supreme și a punctului de vedere al completului de judecată și al părților.

76. De altfel, o atare obligație a titularului sesizării rezultă și din art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, care impune completului de judecată să *verifice* și să *constate* îndeplinirea condițiilor de admisibilitate și să dispună sesizarea instanței supreme doar dacă rezultatul este unul afirmativ, fiind necesare o analiză argumentată cu privire la toate condițiile de admisibilitate incidente, precum și exprimarea opiniei preliminare a completului de judecată asupra chestiunii de drept care formează obiectul întrebării prealabile.

77. Revenind, prin prisma acestor repere de analiză esențiale, la evaluarea elementelor sesizării pendinte, pentru a stabili dacă se verifică îndeplinirea simultană a tuturor condițiilor care permit declanșarea mecanismului de unificare a practicii judiciare, se constată că procesul în care s-a formulat sesizarea are ca obiect anularea actelor administrative individuale referitoare la modificarea cuantumului sporului pentru condiții periculoase sau vătămătoare de muncă, în urma majorării gradației pentru vechime în muncă și a promovării în grad profesional, în cazul unei salariate angajate în baza contractului individual de muncă, în funcția de consilier juridic, în cadrul Administrației Fondului pentru Mediu, precum și plata diferențelor salariale. Așadar, reclamanta face parte din categoria personalului plătit din fonduri publice, salarizat potrivit anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 153/2017, pretențiile deduse spre judecată instanței de trimitere fiind circumscrise domeniului specific de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

78. Cauza în care a fost formulată sesizarea se află pe rolul Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în calea de atac a apelului.

79. În ceea ce privește însă condiția ca prin sesizare să fie dedusă spre interpretare o chestiune de drept, pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu, aptă să preîntâmpine jurisprudența neunitară, se constată o serie de neregularități, care fac demersul inadmisibil.

80. Prima observație care se impune a fi făcută este aceea că, în absența unei definiții legale specifice, *noțiunea de „chestiune de drept”* la care se referă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu poate primi un alt înțeles decât cel comun din dreptul procesual civil român, în acord cu prevederile art. 48 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

81. Mai mult decât atât, însuși preambulul actului normativ ce constituie temeiul prezentei sesizări (ca parte constitutivă obligatorie în cazul ordonanțelor de urgență), având rolul de a facilita înțelegerea acestuia, demonstrează faptul că și după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 rămân de actualitate trăsăturile definitorii ale condiției de admisibilitate în analiză, consacrate consecvent atât în doctrina de specialitate, cât și în jurisprudența instanței supreme dezvoltată pe marginea mecanismului hotărârii prealabile din reglementarea Codului de procedură civilă.

82. Aceasta, întrucât în preambulul ordonanței de urgență legiuitorul delegat a reafirmat rolul constituțional al Înaltei Curți de Casație și Justiție, consacrat prin art. 126 alin. (3) din Constituția României, de asigurare a interpretării și aplicării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești; în egală măsură, autorul reglementării a subliniat nevoia de clarificare a unor „*chestiuni dificile de drept*” și a manifestat, deopotrivă, preocuparea pentru neafectarea semnificativă a volumului de activitate al instanței supreme, toate aceste argumente sprijinind stabilirea sensului corect al normei adoptate.

83. Or, așa cum s-a arătat și în doctrină, pentru a fi justificată intervenția instanței supreme în scopul preîntâmpinării unei jurisprudențe neunitare este necesar ca respectiva chestiune de drept să releve aspecte dificile și controversate de interpretare, date de neclaritatea normei, de caracterul incomplet al acesteia, susceptibil de mai multe sensuri ori accepțiuni deopotrivă de justificate față de imprecizia redactării textului legal.

84. De asemenea, jurisprudența consolidată, timp de peste un deceniu, în legătură cu această condiție de admisibilitate a statuat constant că în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să fie identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecătii (în acest sens, spre exemplu, deciziile nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; nr. 39 din 23 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 909 din 11 noiembrie 2019; nr. 40 din 7 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 23 septembrie 2021; nr. 45 din 12 iunie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 701 din 31 iulie 2023, etc.).

85. Ca atare, chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege fie din cauză că acesta este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare sau că și-ar putea extinde efectele după data abrogării lui (prin ultraactivitate), fie că ar intra în coliziune cu principii fundamentale ale dreptului.

86. Definitorie, așadar, pentru această procedură este dezlegarea de principiu pe care o poate da instanța supremă în legătură cu sensul normei de drept, cu cea mai adecvată interpretare a lui, atunci când este susceptibil de mai multe înțelesuri, astfel încât ulterior, printr-o aplicare corespunzătoare din partea instanțelor, jurisprudența să capete coerență și unitate.

87. Caracterul complex sau, după caz, precar al reglementării, de natură a conduce, în final, la interpretări diferite, precum și dificultatea completului în a-și însuși o anumită interpretare trebuie să fie evidențiate în încheierea de sesizare, a cărei motivare se impune a fi aptă să releve reflecția asupra diferitelor variante de interpretare posibile, cu

argumentele aferente, și de o manieră în care să se întrevadă explicit pragul de dificultate al întrebării și în ce măsură acesta depășește obligația ordinară a instanței de a interpreta și aplica legea în cadrul soluționării unui litigiu, întrucât simpla dilemă cu privire la sensul unei norme de drept nu poate constitui temei pentru declanșarea mecanismului hotărârii prealabile (în acest sens, spre exemplu, deciziile nr. 88 din 4 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 6 februarie 2018; nr. 2 din 22 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 26 februarie 2018; nr. 32 din 30 martie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 553 din 26 iunie 2020; nr. 45 din 7 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 735 din 27 iulie 2021, etc.).

88. Drept urmare, punctul de vedere exprimat de instanța de trimitere necesită să aibă o anumită complexitate, să fie conceput astfel încât să demonstreze o reală dificultate în a discerne care posibilă interpretare a normei de drept este cea mai adecvată.

89. Această, întrucât interpretarea și aplicarea legii, în circumstanțele specifice fiecărei cauze, sunt competențe care aparțin instanței de judecată investite și reprezintă o obligație ridicată la rang de principiu fundamental, ce își găsește consacrarea în prevederile art. 5 alin. (2) din Codul de procedură civilă (în acest sens, spre exemplu, deciziile nr. 6 din 20 ianuarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 3 martie 2020; nr. 1 din 18 ianuarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 306 din 26 martie 2021; nr. 24 din 9 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 7 iunie 2022, etc.).

90. În sesizarea dedusă examinării de față, obiectul întrebării prealabile îl constituie domeniul de aplicabilitate al dispozițiilor art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 (în forma inițială și în cea în vigoare), care reglementează regula plafonării sporurilor (și a celorlalte elemente ale sistemului de salarizare suplimentare/aditionale salariului de bază) „în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții”.

91. În concret, instanța de trimitere solicită răspuns la întrebarea dacă ipotezele referitoare la majorarea gradatiei pentru vechime în muncă (începând cu 1 octombrie 2019) și promovarea în grad profesional (începând cu 1 aprilie 2020) constituie sau nu excepții de la regula plafonării sporului pentru condiții periculoase sau vătămătoare de muncă, în cazul angajatului cu contract individual de muncă în funcția de consilier juridic din cadrul Administrației Fondului pentru Mediu, salariat potrivit anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 153/2017.

92. Regula plafonării sporurilor (menținerii la un anumit nivel a cuantumului acestor drepturi salariale suplimentare), prin acte normative anuale adoptate în perioada 2018-2023 (între care și ordonanța de urgență vizată de întrebarea prealabilă), referitoare la unele măsuri de politică fiscal-bugetară în domeniul cheltuielilor publice, a făcut în mod repetat obiect de interogație în cadrul mecanismului de unificare reprezentat de hotărârea prealabilă, statuându-se cu valoare de principiu și caracter obligatoriu că operează menținerea cuantumului sporurilor, condiționat de ocuparea aceleiași funcții și de desfășurarea activității în aceleași condiții.

93. Cu titlu de exemplu, se cuvine amintit raționamentul expus în considerentele Deciziei pronunțate de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 52 din 21 octombrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1316 din 24 decembrie 2024, în sensul în care s-a statuat că de la majorările acordate în perioada de aplicare etapizată a legii-cadru, care au vizat, indiscutabil, doar salariile de bază, legiuitorul a exceptat o serie de drepturi salariale, astfel

că, începând cu data de 1 ianuarie 2019, cuantumul sporurilor a fost plafonat, prin voința legiuitorului, la nivelul acordat pentru luna decembrie 2018 (paragraful 97).

94. Astfel, prin dispozițiile art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, în forma inițială, s-a stabilit că: „Începând cu 1 ianuarie 2019, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, se menține cel mult la nivelul acordat pentru luna decembrie 2018, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții”. Aceste dispoziții au fost modificate prin art. I pct. 12 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020, fiind păstrată, de principiu, soluția legislativă din cuprinsul lor.

95. Din perspectiva reperelor concrete de interpretare a regulii plafonării sporurilor, care se impun a fi respectate și valorificate *mutatis mutandis*, prezintă relevanță următoarele considerente:

„103. Interpretarea sistematică, logică și gramaticală a dispozițiilor art. 38 alin. (2), (3), (4) și (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind aplicarea etapizată a legii, în corelare cu prevederile art. 23 din aceeași lege și cu prevederile actelor normative mai sus prezentate conduce la concluzia că, deși salariile de bază ale personalului plătit din fonduri publice au crescut etapizat, prin raportare la ipotezele de aplicare în timp a Legii-cadru nr. 153/2017, până la atingerea valorii nominale a salariilor de bază conform anexei nr. VIII la Legea-cadru nr. 153/2017, sporurile și celelalte categorii de elemente ale sistemului de salarizare ce fac parte din salariul brut, inclusiv sporul pentru condiții de muncă, ce interesează prezenta cauză, au rămas plafonate întrucât, prin legile anuale de salarizare, nivelul acestora s-a raportat la anul precedent, posibilitatea ordonatorilor de credite de a le majora și de a le acorda în alte limite fiind suspendată succesiv prin dispozițiile legale anterior menționate.

104. În condițiile în care plafonarea sporurilor s-a produs prin voința legiuitorului exprimată explicit în cuprinsul actelor normative adoptate anual în domeniul salarizării, iar dispozițiile speciale ale acestora au în vedere, cu caracter general, sporurile, indemnizațiile, compensațiile, primele și celelalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, enumerarea fiind exhaustivă și nu limitativă, fără a face vreo distincție nici din perspectiva destinatarilor acestor norme, înseamnă că ele sunt general aplicabile, pentru toate categoriile de drepturi salariale mai sus menționate și pentru toate categoriile de personal plătite din fonduri publice.”

96. Similar, prin Decizia nr. 104 din 9 decembrie 2024, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 109 din 6 februarie 2025, s-a statuat că: „178. Voința legiuitorului, exprimată explicit în actele normative adoptate anual în domeniul salarizării personalului plătit din fonduri publice, a fost aceea de a plafona cuantumul sporurilor prin raportare la nivelul acordat în luna decembrie 2018, măsură menținută pentru întregul interval 2019-2024. Normele juridice de plafonare au caracter general, fără a face distincție în funcție de personalul bugetar beneficiar, fără a se face referire la un anumit spor, indicându-se categoria generică a sporurilor, și fără a fi reliefată vreo rațiune care să justifice un regim derogatoriu în privința sporului pentru condiții de muncă. Așa fiind, limitarea legală a cuantumului sporurilor este aplicabilă în privința sporului pentru condiții de muncă periculoase sau vătămătoare, pentru toate categoriile de personal plătite din fonduri publice.”

97. În egală măsură, cu referire la argumentul circumscris principiului nediscriminării, se cuvine notat că, într-o jurisprudență

consolidată, atât Curtea Constituțională, cât și Înalta Curte de Casație și Justiție au stabilit în mecanismele de control al constituționalității legii și, respectiv, de asigurare a interpretării și aplicării unitare a legii, corespunzător misiunilor trasate pentru fiecare dintre acestea prin Constituția României, că existența unor diferențe în privința modului de stabilire a cuantumului sporurilor acordate aceleiași categorii de personal care își desfășoară activitatea într-o instituție ori altor categorii de personal decât cea din care face parte reclamanta nu constituie o încălcare a principiului nediscriminării, iar, pe de altă parte, principiul nediscriminării nici nu poate fi invocat pentru acordarea sporurilor (în acest sens, Decizia nr. 52 din 21 octombrie 2024, paragraful 120).

98. Or, în jurisprudența instanței supreme dezvoltată pe marginea acestui mecanism de unificare (a se vedea Decizia nr. 68 din 3 martie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 20 mai 2025) s-a precizat că evaluarea dificultății chestiunii de drept nu poate fi disociată de existența unor dezlegări anterioare în chestiuni asemănătoare, care sunt de natură a oferi instanțelor repere suficiente, inclusiv prin considerente cu caracter de principiu care explicitează nu doar o soluție de admitere, ci și pe una de respingere ca inadmisibilă a sesizării, pentru rezolvarea cauzelor.

99. Așadar, în măsura în care există dezlegări asupra unor situații similare, fiind suficiente preluarea raționamentului juridic și aplicarea lui în cauză, acestea constituie repere utile în procesul de interpretare a normei juridice și astfel chestiunea de drept își pierde caracterul dificil, susceptibil de a sta la baza dezvoltării unei jurisprudențe neunitare.

100. În acest cadru argumentativ, pornind de la situația-premisă care fundamentează întrebarea adresată și ținând seama de statuarea asupra termenilor clari și neechivoci în care este redactată norma juridică ce consacră menținerea cuantumului sporurilor, se cuvine observat că demersul instanței de trimitere urmărește dezlegarea cu valoare de principiu asupra posibilității calificării drept excepții de la regula plafonării a ipotezelor de modificare fie a gradației, fie a gradului profesional.

101. Altfel spus, pornind de la premisa plafonării legale a sporului pentru condiții periculoase sau vătămătoare de muncă, în perioada de referință, instanța de trimitere solicită răspuns la întrebarea dacă modificarea gradației pentru vechimea în muncă ori promovarea în grad profesional presupune schimbarea funcției sau a condițiilor de activitate, pentru a se aprecia că nu operează regula plafonării.

102. Este de remarcat că instanța de trimitere însăși a realizat cuvenita corelare a textelor de lege incidente și a justificat într-o manieră suficient de convingătoare unica posibilă variantă de interpretare pe care a expus-o în cuprinsul punctului de vedere, cu evidențierea semnificației juridice a fiecăreia dintre noțiunile distincte la care se referă premisa normei și ipotezele de excepție afirmate de reclamantă.

103. Astfel, autorul sesizării a expus, cu claritate, raționamentul juridic care sprijină varianta de interpretare propusă, aflată în consens cu cvasiunanimitatea opiniilor teoretice exprimate la nivel național, iar la finalul silogismului logico-juridic a concluzionat în sensul că modificarea gradației ori promovarea în grad profesional nu are semnificația intervenirii unei schimbări a funcției sau a condițiilor în care își desfășoară activitatea personalul, în înțelesul art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, care să permită inaplicabilitatea plafonării sporului în discuție.

104. În esență, s-a argumentat că, pe de o parte, *gradația* reprezintă salariul de bază corespunzător funcției, acordat în raport cu vechimea în muncă, în condițiile legii [art. 7 lit. j) din Legea-cadru nr. 153/2017]. Așadar, gradația pentru vechimea în muncă este un element al salariului de bază,

neavând nicidecum natura juridică de element salarial suplimentar/aditional, precum sporul, care să intre, pe cale de consecință, în sfera de acțiune a normei juridice supuse interpretării.

105. Pe de altă parte, *gradul profesional* este un concept distinct de noțiunea de funcție, fiind definit în art. 7 lit. l) din legea-cadru, potrivit căruia „gradul profesional reprezintă nivelul de ierarhizare în cadrul funcțiilor cu studii superioare, studii superioare de scurtă durată și studii medii, după caz, în condițiile legii”. Spre deosebire, funcția reprezintă unul din elementele contractului individual de muncă, astfel cum rezultă din dispozițiile art. 17 alin. (3) lit. d) și alin. (4) din Codul muncii, care fac referire la „funcția/ocupația conform specificației Clasificării ocupațiilor din România sau altor acte normative, precum și fișa postului, cu specificarea atribuțiilor postului”.

106. Iar, conform art. 10 alin. (1) din aceeași lege-cadru, „Salariile de bază sunt diferențiate pe funcții, grade/trepte și gradații”.

107. Or, formularea în acești termeni a punctului de vedere exprimat nu demonstrează dificultăți real întâmpinate în a discerne care este varianta de interpretare juridică adecvată, astfel că încheierea de sesizare nu cuprinde o justificare îndestulătoare de convingătoare asupra modului în care chestiunea de drept care face obiectul întrebării prealabile ar putea, în realitate, să susțină potențialul textelor de lege de a genera practică neunitară și, pe cale de consecință, să necesite o dezlegare de principiu.

108. Instanța de trimitere s-a plasat, de fapt, în sfera propriei nevoi de confirmare a uneia dintre cele două variante de interpretare antinomice de care se prevalează fiecare parte litigantă (salariatul și instituția angajatoare), de vreme ce atât opinia titularului sesizării, cât și abordarea cvasiunanimă evidențiată de punctele de vedere teoretice exprimate în procedura de consultare a instanțelor demonstrează că întrebarea prealabilă vizează un cadru normativ care nu este, în mod real, susceptibil de mai multe înțelesuri deopotrivă de justificate.

109. Reiterând, în procedura pronunțării hotărârii prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție nu se substituie atributului fundamental al instanțelor, de stabilire a normei incidente și de interpretare și aplicare a legii; judecătorul cauzei, în virtutea plenitudinii funcției sale jurisdicționale, este cel chemat să rezolve și posibile dificultăți de interpretare ori de corelare a unor norme juridice, fie ele neclare ori incomplete, folosind metodele de interpretare a legii, în acord cu principiile de drept, cu statuările doctrinare și cele jurisprudențiale în materie, atât timp cât interpretarea legii substanțiale și a celei de procedură reprezintă o etapă distinctă și absolut necesară în procesul de aplicare a dreptului la o situație de fapt concretă.

110. Argumentele expuse în cele ce precedă permit a se reține concluzia că, în realitate, demersul instanței de trimitere evidențiază o înțelegere greșită a mecanismului procedurii hotărârii prealabile din reglementarea specială, de vreme ce titularul sesizării a dat prevalență obligativității sesizării, fără însă a realiza cuvenita și prealabila verificare și constatare a îndeplinirii condițiilor de admisibilitate care îi îngăduiau un atare demers.

111. Cu alte cuvinte, a fost ignorată în mod nepermis procedural ipoteza normei stipulate în art. 2 din ordonanța de urgență precitată, care permitea declanșarea mecanismului procedurii hotărârii prealabile doar în prezența constatării ca fiind îndeplinite toate condițiile de admisibilitate, inclusiv cea referitoare la existența unei chestiuni de drept, pentru că numai atunci ar putea intra în acțiune dispoziția normei juridice anterior menționate, potrivit căreia completul de judecată investit cu soluționarea procesului „va solicita Înaltei Curți de Casație și

Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

112. *Concluziv, sesizarea vizând pronunțarea unei hotărâri prealabile nu îndeplinește condiția de admisibilitate referitoare la existența unei chestiuni de drept pentru care să fie necesară o rezolvare de principiu, în înțelesul dat acesteia conform jurisprudenței consolidate a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept; problema*

de drept supusă interpretării nu ridică o veritabilă dificultate, dispozițiile legale neavând caracter neclar, incomplet sau echivoc.

113. Nefiind îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, prezenta sesizare nu poate primi o dezlegare pe fond, așa încât, în temeiul art. 520 alin. (11) raportat la art. 516 alin. (7) din Codul de procedură civilă, va fi respinsă, ca inadmisibilă.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 17.260/3/2021*, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă dispozițiile art. 34 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, se aplică și în situația majorării gradației de vechime, respectiv a promovării în grad a personalului salarizat potrivit anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 23 iunie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

